

de SPIN

1e Jaargang
Sept. 1947
No. 8

Maandblad

VOOR DE VERBINDINGSDIENSTEN
VAN DE KONINKLIJKE LANDMACHT

Prijs 25 cent

Inhoud:

De geschiedenis van ons wapen	2
De mens in de muziek	3
Memory	4
Zomeravond	5
Rechtvaardigheid en naastenliefde	6, 7
Spin-Actie	7
Uit de correspondentie . . .	8
Inspectie	9
Van grammofoonplaat tot grammofoonfilm	10, 11
Amateur-zendvergunning	12
De Kok-Geweermaker	13
Het eerste contact	14
Wist U . . .	15
Puzzle-Rubriek	16

de SPIN

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
NIEUWE ALEXANDERKAZERNE
VAN ALKEMADELAAN DEN HAAG
TELEFOON 774455-GIRO 411404

Van verscheidene zijden werd ons de laatste tijd de vraag gesteld: „Waar komt toch eigenlijk de naam „Spin” vandaan? Wat heeft een spin nu te maken met de verbindingdiensten?” Daarom zullen wij hier nog eens nagaan, hoe ons blad aan de naam „Spin” is gekomen.

Toen eind vorig jaar enkele mensen van ons onderdeel het plan hadden opgevat een eigen blad uit te geven, moest er natuurlijk ook een naam gevonden worden. Na veel wikken en wegen viel tenslotte de keus op de naam „Spin”, omdat er verscheidene punten van overeenkomst bestaan tussen een spin in zijn web en een eigen blad in de verbindingdienst.

Bekijken we een spinneweb, goed, dan zien we, dat het bestaat uit een groot aantal fijne draden, die zich vanuit het middelpunt telkens vertakken en tenslotte uitkomen op verschillende punten, welke op die manier als het ware door een net van wegen met elkaar verbonden zijn.

Zo ook de verbindingdiensten. Door een web van radio-, lijn- en ordonnansverbindingen brengt zij contact tot stand tussen vèrverwijderde legeronderdelen en vormt zij voor de diverse commandanten een weg, waarlangs zij elkaar gemakkelijk kunnen bereiken.

In het middelpunt van zijn web zit de spin, elk ogenblik gereed om toe te schieten naar het uiterste puntje van zijn wijdvertakt net van draden.

Zo wil ons blad „de Spin” in het middelpunt staan van de wijdvertakte organisatie van de verbindingdiensten. Zij wil steeds klaar staan om ook de uiterste punten van deze organisatie te bereiken. Elke maand weer wil zij deze bezoeken, om zodoende een stevig contact te leggen tussen allen, die op de een of andere manier zorg dragen voor het tot stand brengen en onderhouden van verbindingen in het Nederlandse leger.

Laten wij er allen aan medewerken om dit doel ook inderdaad ten volle te bereiken.

DE REDACTIE.

DE GESCHIEDENIS VAN ONS WAPEN

Het staat er wel heel gewichtig: „de geschiedenis van ons wapen”, maar eigenlijk is het niet geheel juist om dit zo uit te drukken. Zoals we weten, bestaat het wapen der Verbindingstroepen tot op het moment nog niet officieel; het bevindt zich nog in het embryonale stadium! Hoe het ook zij, voor elk verbindingsman moet de voorgeschiedenis van zijn wapen toch wel interessant zijn, nietwaar? Vandaar, dat de redactie een duik nam in allerlei oude paperassen, hier en daar eens informeerde bij „mensen die het weten kunnen” en zodoende in een kort bestek de voorgeschiedenis van ONS wapen bij elkander viste. Zoals de meesten van ons wel bekend zal zijn, ontstonden de Verbindingstroepen uit de Genie. Het regiment genietroepen heeft reeds een tweehonderdjarige geschiedenis achter de rug.

Op 15 Mei 1748 aanschouwde n.l. het Regiment Mineurs en Sappeurs als eerste korps Genietroepen in vaste Nederlandse staatsdienst het levenslicht. Gedurende de inlijving bij Frankrijk van 1810—1813 hield dit regiment als het ware een winterslaap, om daaruit op 9 Januari 1814 weer te ontwaken. Op deze datum werd opgericht het „Bataillon Pontonniers, Sappeurs en Mineurs”, waaruit na verschillende naamswijzigingen (in de militaire dienst absoluut geen ongewoon verschijnsel Red.) DE genie voortspoot.

Zoëven werd het jaar 1748 genoemd. Voordien bestonden er ook wel pioniers, en mineurs, maar van een vast korps was eigenlijk nog geen sprake. Alleen enkele kapiteins waren doorlopend in dienst. Wanneer er nu een veldtocht op handen

was, dan werden voor het verrichten van pionier-arbeid afdelingen gevormd uit krijgsgevangenen, gehuurde of gepreste burgerarbeiders e.d. De mineurs waren over het algemeen meer vaklieden en werden op de toen gebruikelijke manier door de kapitein in dienst genomen en betaald. Na afloop van de veldtocht werd al het personeel weer ontslagen.

Zulk een handelwijze was nu niet bepaald geschikt om altijd dadelijk over geofende troepen te beschikken. Daarom sloten de Staten Generaal, nadat bij het Beleg van Bergen op Zoom in 1747 gebleken was, welke belangrijke diensten de mineurs voor het voeren van de mijn-oorlog konden bewijzen, in 1748 een overeenkomst met de Kolonel Nicolas François Torci Baron van Breda, waarbij deze op zich nam, om op 15 Mei van dat jaar het Regiment Mineurs en Sappeurs te vormen, dat uit 4 compagnieën, elk ter sterkte van 150 man, bestond.

Dit eerste korps wordt algemeen beschouwd als de stamvader van de Genie. Al is de naam sappeurs verdwenen, nog steeds dragen de nazaten van dit korps (waartoe dus ook wij behoren) de oude sappeurshelm als onderscheidingsteken.

Twee van deze compagnieën, gelegerd te Maastricht, namen reeds in April 1748, dus eigenlijk nog vóór het Regiment was gevormd, deel aan de verdediging van die vesting tegen de Fransen. Daarna volgde een langdurig tijdperk van vrede. Nadat in 1795 de Mineurs en Sappeurs in sterkte waren verminderd tot 2 compagnieën volgde een geleidelijke inkrimping, totdat in 1805 nog slechts 1 compagnie bestond, welke in 1807 werd ingedeeld bij het pas opgerichte Bataljon Werklieden. Hierna volgde de inlijving bij Frankrijk, gedurende welke tijd de compagnie Hollandse Mineurs de 6e Compagnie van het 1ste Bataljon Franse mineurs vormde. Dit onderdeel was in Franse dienst werkzaam bij de krijgsverrichtingen in Spanje en Portugal, terwijl de na deze krijgsverrichtingen nog overlevende manschappen deelnamen aan Napoleons grote veldtocht naar Rusland in 1812/13.

Wordt vervolgd.

Vrij bewerkt naar: Kort overzicht van de geschiedenis van het Regt. Genietroepen.

De mens in de muziek

Muziek is de schoonste der kunsten. Velen zullen, wanneer zij dit horen beweren, hun schouders optrekken en zeggen, dat dit lang niet zeker is. Sommigen zullen beweren, dat de woordkunst de schoonste kunst is, anderen weer houden de schilderkunst voor de schoonste. Maar toch is er een niet geringe groep, die het met mij eens is. De voornaamste oorzaak is deze: in de muziek vinden wij al onze gedachten en gevoelens terug, hetzij zorgen of liefde voor de natuur of voor de menselijke schepping zelf. Nemen wij de grootste componist aller tijden: Beethoven. Wie is niet onder de indruk gekomen van machtige en grote symphonieën?

Beethoven legde zijn ziele smarten bloot in de muziek. Een prachtig voorbeeld hiervan is de zesde symphonie, de „Pastorale” genaamd. Hijzelf getuigde hiervan: „Meer uitdrukking van het gevoel dan schildering.” Ook de vijfde symphonie bewijst, dat men zijn gevoelens kan weergeven in de muziek. Zelf moet hij gezegd hebben: „Het noodlot klopt aan de deur.” Een bekend musicus typeerde deze symphonie heel gelukkig met de woorden: „Strijd, hoop, twijfel en overwinning.” De vrijheid openbaart zich hierin: deze symphonie bezingt de mens, die het recht van zelfbestemming plaatst tegenover de verlamdende invloeden, die samen het geheimzinnige begrip „FATUM” vormen. Hier groeit een tragisch probleem: overwinning of ondergang. De beklemming van het derde deel gaat over in een mars en vervolgens in een stormloop, aangevuurd door het noodlotmotief. Maar toch zal de overwinningsroes het einde van dit stuk beheersen.

Chopin, de vurige minnaar van zijn vaderland Polen, dat hij al heel jong verliet en nooit meer terug zag, schreef ver van zijn vaderland, verteed door een slopende ziekte, gebroken door de liefde voor een vrouw, die hij nooit zou trouwen, zijn tere verlangen, de pianostukken. Daardoor heeft hij aan de muziek een onsterfelijke klank gegeven. De

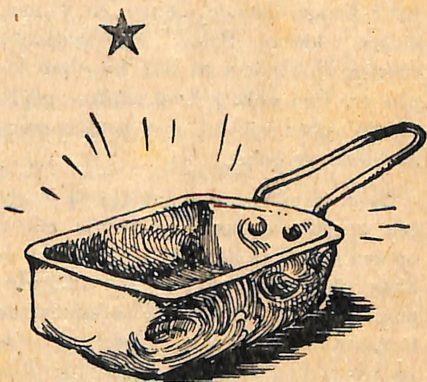
nacht, de geliefde van menige romanticus, was ook Chopins vertrouweling. Zijn Nocturnes hebben het oververfijnde aanvoelen van het nachtelijke mysterie, het angstbeleven van de droom bij de romantische ziel, vereeuwigd. Voor de concertzaal zijn ze niet bestemd. Zachte handen moeten deze muziek over het toetsenblad leggen, onhoorbaar bijna, zoals de nacht haar sluiers spreidt over weiden en velden.

Wij kunnen doorgaan met het aanhalen van voorbeelden. Ik wil er nog één noemen, n.l. Claude Debussy en naar deze musicus zou ik de natuurliefhebbers willen verwijzen. Men vroeg hem eens: „Wie heb je lief?” en hij antwoordde: „De wolken, de verrukkelijke wolken, die voorbijgaan, ginder.”

Zonder muziek zou de wereld een wereld zijn zonder zon, een weide zonder bloemen, een mens zonder hart en ziel...

De muziek geeft de geschiedenis van de ganse wereld, ja, de geschiedenis van het mensenhart.

JAC MEYER.

THEORIE-SCHAFT-BLIKKIE.

Bodem met opstaande rand tot steun aan de vette hap met gat tot doorlating van de volle hand met vingers.

Memory

Het is zo heerlijk van het leven, dat de onaangenaamheden verslijten en het aangename hangen blijft in het geheugen, alsof de natuur streeft naar meer optimisme onder de mensen. Niemand kan zich nog de winterkoude voorstellen en ieder voelt slechts de warmte van elke zonnestraal, die doordreekt.

Als je terugziet op de jaren, zie je alles, wat je beleefde, als het ware in een lange zomer. Ik ruik nog het stof van de ratelende tanks, die terugkomen van „scheme” uit de heuvellanden van Yorkshire. Bijna beschaamd kijk ik op naar de bestofte koppen, die boven de koepels uitsteken. De dienst is reeds voorbij, doch zij jakkeren nog langs de wegen, zij leven nog. Maar ik ben zo juist uit het dode klaslokaal geslenterd, gammel van de binnenlucht. Fris gewassen en opgedoft loop ik door het „camp-centre” en bekijk het leven van deze merkwaardige menagerie, waar allen anders zijn, maar alles khaki is: Catterick! Lange, blonde Denen en Noren, kittige, kleine Polen, alle mogelijke soorten Hollanders en ook Engelsen lopen er. Een enkele keer rokken, geplieeerde ruiten rokken, met bottige mannenbenen er onder.

Gerangschikt in een dubbele rij wacht een grauwe, eentonig gekleurde massa op een bus. Een kapitein wandelt onvoldaan naast zijn bruin getint „Brits-Indisch souvenir.” En het is, alsof dat de temperatuur nog zwoeler maakt. Het is zo groot, dit kamp, en zo hetzelfde. Alle barakken en kazernes hebben één stijl, vorm en architectuur, als een fantasie-loze C & A-massa-snit, maar de behuizing is confortabel. Zelfs de manier, waarop de biostoop-juffrouw kaartjes

verkoopt, is het summum van gemak. Kaart en geld vallen voor je neer door een druk op de knop. Even automatisch lacht ze U daarbij toe. Maar hedenavond schijnt de enge kassa benauwend, haar lach is vermoeid en ze zal blij zijn, als de afrekening opgemaakt is, zodat ze tenminste nog even van de avond kan genieten.

In de bar zitten slechts een keurig sergeant en een dame met aardige ogen. Zij drinken ijslimonade met het ondragelijke flegma, de Engelsen eigen.

Na de film wandel ik loom terug langs de „Quenten-lines” naar het donkere, massale silhouet, optorend tegen de nachthemel: „Mijn huis”. Ik denk er over na, hoe moeilijk het zal zijn te schrijven in nuchter Nederlands over dit brok soldatenleven. Een training voor duizenden, dag in dag uit, met de regelmaat van een oorlogsmachine. Hier bouwt het Engelse leger aan zijn hersenen, „The Signals”, nodig om de grote slag te winnen. Een fris bad zal me goed doen, denk ik, direct even, voor ik naar bed ga. Wat is het toch heerlijk, wanneer men het nemen kan, wanneer men wil. Is het wonder, dat ik, oud „Engeland-vaarder”, maanden later, maar nu weer thuis in het kleine geliefde landje, op net zo’n benauwd warme avond onweersaanbaar terugdenk aan al het schone en typisch soldateske, dat door een in zijn hart vredelievend volk in oorlogstijd onder de dwang der noodzaak door samenwerking en opoffering gepresteerd werd?

Zullen wij het ooit voldoende kunnen waarderen, dat dit volk ons dit alles, dat toch het zuiverste eigen bezit is, dat men zich denken kan, spontaan heeft aangeboden?

Zou ons dit alles niet in meerdere opzichten tot lering kunnen strekken.....?

de zon schonk als een laatste groet
een lange, gouden stralenbaan
en schept een rosse kleurengloed
op wolken, die langs de einder gaan

het blonde koren vonkt nog even,
verliest dan zachtjes deze glans,
de glans van het harde boerenleven.
de muggen zoemen in hun dans.

een enk'le vogel klapwiekt traag,
een vleermuis vladdert rond.
aan de slootkant staan wat wilgen vaag
in 't laatste licht der avondstond.

dan komt de stilte over 't land,
de stille rust der zomernacht.
de zee zingt ruisend aan het strand,
sterren houden weer de wacht

RECHTVAARDIGHEID en naastenliefde

Een trein rolt het perron binnen in de vacantiemaand Augustus en op hetzelfde moment begint alles te hollen en te jachten, men staat te dringen en te wringen, alsof er plotseling een paniekstemming onder de massa was losgeslagen. Men duwt en stuwt naar binnen, alsof de trein een schuilkelder was, waar men dekking zoekt tegen een bomaanval van een heel eskader vliegtuigen. Iedereen wil het eerst naar binnen, waar het dringen en wringen nog voortgaat, nu om het beste plaatsje. Er komen zelfs bagagekoffers en ellebogen aan te pas.

Alles dus nog volgens het oude systeem: „Zorg, dat je zelf binnen bent en, moet het gaan ten koste van anderen, vooruit dan maar!” De vooroorlogse maatschappij ging te gronde aan een grootscheeps egoïsme van de mensen, dat langzamerhand was uitgegroeid tot een egoïstisch wringen en dringen onder de volkeren. Eerste noodzaak is: inkeer in zichzelf om het egoïsme, het eigen egoïsme, te bestrijden, om dan in liefde en hulpvaardigheid te kunnen uitgaan tot zijn evenmens. Men zegt, dat wij op weg zijn naar die nieuwe gemeenschap, maar onwillekeurig moest ik nu toch even denken aan die storm- en drang-scène op het perron.

Iedereen is vol van die keiharde, ware slagzin van Henri de Greese: „Bekeer de wereld, begin bij jezelf.” Laten wij nu eens een eind maken aan de splinterzoekertij in de ogen van de evenmens, zolang we zelf nog rondlopen met een balk in eigen oog! Rechtvaardigheid en naastenliefde zullen de steunpilaren moeten zijn, die de nieuwbouw van de samenleving moeten dragen.

Rechtvaardigheid.

Als ge koopt, betaal wat ge schuldig zijt.

Als ge verkoopt, vraag niet meer dan U toekomt — geen afzetterij!

Geef de winkelier zijn geld, maak geen schulden, die ge niet betalen kunt.

Geef de klanten goede waar.

Geef de arbeider rechtvaardig loon.

Geef in de dienst Uw ijverige arbeid, geen dagdieverij.

Naastenliefde.

Zie in de lijdende mens, in de armen, hongerigen, de werklozen: Christus.

Beschouw al je strijdmakkers als kinderen van één groot gezin, waar de een zich een opoffering getroost ter wille van de ander en waar ieder voor zich er naar streeft om allen gelukkig te maken. Vergeet Uzelf uit liefde tot de naaste.

Ieder individueel kan er veel toe bijdragen, dat de sfeer en stemming onder de militairen beter wordt en de diensttijd voor ons allen prettiger verloopt. Daarom in de eerste plaats: toon óók in dienst de prettige kant van Uw karakter.

Wees blij en laat anderen daarvan meegenieten.

Ook als soldaten onder elkaar moeten we meehelpen in moeilijkheden. Interesse tonen voor hetgeen, waarover een ander vol is, ook al boeit het ons maar matig. De ene soldaat beschikt nu eenmaal over meer talenten dan de ander, is vlugger van begrip, heeft meer aanleg, is vlotter.

Laten wij onze makker, die dit mist en die gauw het mikpunt pleegt te worden van grappen en sarcastische opmerkingen, niet in de steek. Hebben wij het soms aan onszelf te danken, dat wij zulke Pieten zijn?

Nog erger is de kwaadsprekerij, het oordeel vellen over iemand, die wij ternauwernood kennen en die pas binnen onze gezichtskring is verschenen. Hoe gauw wordt iemand niet gedoodverfd met „Oh, dat is een rotvent” of „Kerel van niks. Moet je zijn gezicht zien! Weet je al meteen, wat je voor je hebt.” Waar dient dat nu voor? Wat zijn we voor kerels, die het prettig vinden om van anderen minder mooie karaktereigenschappen te horen, die misschien zwaar overdreven zijn.

Ook wat de materiele kant van het soldatenleven betreft, moet de naastenliefde onze drijfveer zijn. Als een ander ons vraagt om wat voor hem te doen of hem wat te lenen, doe het eens met liefde, heb oog voor zijn toestand en dat niet doen of we iets geweldigs presenteren en daar iets voor terug verlangen.

Zoek je zieke collega eens op in het ziekenzaaltje of hospitaal en breng dan eens een extraatje voor hem mee, zelfs van je magere tractement. Hier breng ik een eresaluut aan de Spinactie!

Denk er 's avonds om, als we avond-permissie hebben, dat bij thuiskomst al velen van je kamergenoten liggen te slapen en doe dan wat zachtjes, draai niet alle lichten op en gooi niet zo met je kistjes onder je krib.

Wat is mijn bijdrage, dat de deugd van naastenliefde in mijn soldatenomgeving wordt beoefend?

Legeraalmoezenier
H. DETERMEYER.

Spin-Actie

15 Augustus is voor de Spin-Actie een belangrijke dag geweest, want op die dag heeft de verdeling plaats gehad van alles, wat door Uw aller medewerking verzameld is voor gewonde Nederlandse militairen.

De Aalmoezenier, Majoor H. Determeyer heeft bereidwillig zijn medewerking verleend en zodoende waren wij in staat om aan de patiënten van het Militair Hospitaal te Den Haag het volgende uit te reiken: 2000 sigaretten, 109 sigaren, 60 repen chocolade, verder zeep, brillantine, enz. enz. Dat dit in goede aarde viel, kunt U zich wel indenken. Namens de patiënten moeten wij U allen dan ook hun dank en erkentelijkheid overbrengen.

Voor ons is het een bewijs, dat de Spin-Actie geslaagd mag heten.

DE REDACTIE.

UIT DE CORRESPONDENTIE VAN DE REDACTIE.

Amice!

Volige week heb je me in paar proefnummers
van de "Spin" gestuurd. Je vroeg mij, of ik misschien in-
tusschen had aan jullie blad mee te werken. Abtinnelijk
maakt ik het eerst eens doorlezen en er een nacht
je over slapen, want je weet, dat ik het op de school zo
ontreft dat ik het met de nieuwe lichting (ik geef
n.l. instructie in horizontalelectie) niet kan weinigen tijd
en terreinkennis van de duinen, want dan
meer over het. Ook niet in de andere iden, want dan
geef ik les in berichtenwisseling aan V.H.K. en M.A.V.A.
Maar ik heb je blad voorgelegd aan mijn broer, die ook
bij de verhuizingstation is (hij is hospik) en samen
hebben wij besloten om mee te doen, ondanks de last,
die ik al van de "Spin" gehad heb. Je moet weten, dat ik
op het Centraal-Station in Utrecht een klein
kruis en "de Spin" en daar mijn me toch drie kleine
voor de mens weggave, zonder dat ik iets merk-
te. Toen heb ik het blad maar aan de Stations-
chef gegeven, waardoor deze zo verdiept raakte,
dat hij de vierde trein onder half uur te laat
liet vertrekken. Bovendien heb ik in Utrecht
op het stationnetje ongenoege gehad met de
stationswachter. Die dacht met een ongeoor-
loofde militaire samenroeping te doen te heb-
ben, toen ik te midten van een hele honderden
volgden de laatste "goeie" uit de "Spin" voor de
Apropos, ik heb al 300 abonné's voor je, maar
om de andere ook een kans te geven heb ik
besloten om er maar mee te wachten tot het
1. Deftem ber is geneest. Ondertusschen ook ik er
maar van, daar mijn sigaretten op zijn.
Andre eerst bijdrage hul je te zijner tijd wel
ontvangen. Aloud je dus laai en veel succes
met je "Spin".

Tot wederzighen.
je vriend,
G. Chac. Horre

INSPECTIE

Als een zwarte schaduw ligt het over de ochtend. Het hartverscheurend geraas van de ratel, bediend door een wachtcommandant, die zich voor dit moment altijd een bloeddorstige houding schijnt aan te meten (of is het leedvermaak?), is een grimmige voorbode ervan. Het herinnert aan de rijstebrijberg van werkzaamheden, die nodig zijn om er heel door te komen. En wat een furieuze sergeant van de week, schermend met rapporten en andere dreigementen, niet kan bewerken, doet de komende inspectie. Zij tempert namelijk het verlangen om je nog eens heerlijk om te draaien, zij doet het vroege ochtendgloren minder poëtisch schijnen.

En als je dan eindelijk vol verwachting je broek onder je bed vandaan haalt met de overtuiging, dat je deze nacht toch eens dubbel productief hebt gemaakt, bezorgen de valse plooiën je de eerste ontuchtering en een uitzicht op een „kat“. De volgende voorwerpen van je belangstelling, je schoenen, die de vorige avond door hun bezitter op een nonchalante wijze ergens zijn gedeponeerd, tonen verwijtend een paar kale, afgetrapte neuzen. Je koppel? Oh, die durf je niet eens aan te kijken, want de temperatuur van gisteren is er een waarborg voor, dat het chemisch proces, de schone naam dragend van oxydatie, ook jouw koper niet met rust heeft gelaten!

De ochtendmaaltijd wordt achter de kiezen gepropt.

En dan, als een wilde bende, vallen wij, arme, gepijnigde verbindingsmensen, aan op onze soldateske opschik. Met de moed der wanhoop en gewapend met boenders, borstels, doeken, scheerkwasen, schoensmeer, koperpoets gaan wij aan het werk om aanstonds het „alziend“ oog van de inspecteur te behagen.

Slechts het signaal, dat ons aanmaant om appèlwaarts te gaan, kan ons met deze bezigheid doen ophouden. En met een laatste bezorgde blik op ons koper en een laatste poging om onze schoenen te doen glimmen gaan wij.

Het eerste gelid schijnt niet in trek te zijn, want allen proberen een plaats te bemachtigen in meer afgelegen regionen. Maar als dan noodgedwongen de juiste schikking is verkregen, verrichten we de gebruikelijke ceremoniën van armen en benen spannen en ontspannen. De momenten „op de plaats rust“ worden ijverig gebruikt om, balancerend op één been als een ooievaar, nog eens een schoen langs de achterkant van je broek te halen of de poetszwarte plekjes van je koppel met de blinkende mantel van het koper te bedekken.

En dan komt het moment, dat jouw gelid de achtbare houding aanneemt en dat de critische man jou nadert. Na je kaken gespannen te hebben en een zo mogelijk nog hogere borst opgezet te hebben, tracht je met een onverschillige blik van „mij kan toch niets gebeuren“ strak voor je uit te staren.

Maar toch kijk je angstig naar zijn gelaat en voel je met grote zekerheid, dat je cap niet recht staat, dat het knoopje van je linker borstzak loszit en dat je vergeten bent de clips van je vulpen te camoufleren.

De opvoedende opmerkingen gaan over je schuldig hoofd en inschropelend doe je een stap vooruit en ten aanschouwe van de menigte verricht je de nodige correcties om daarna weer snel in het nu veilige gelid terug te keren.

De storm is weer voorbij, met of zonder nasleep.

ARPAT.

Van grammofoonplaat tot grammofoonfilm

*het ontstaan van de geluidsopname op de
filmband en de verschillende toepassingen
hiervan*

Wanneer we eens even terug denken aan de grammofoonplaat van vroeger, n.l. aan de mechanisch opgenomen plaat met een diamanten saphier en nog eens in staat zijn van de weergave van dergelijke muziek te genieten, dan zullen we ongetwijfeld moeten toegeven dat we thans toch wel een beetje meer kunnen. Het is, een uitgemaakte zaak, dat bij de mechanisch opgenomen plaat de geluidsgrenzen veel nauwer zijn dan bij de modern electrisch opgenomen plaat, waar zij, ik zou haast zeggen, totaal onbegrensd zijn. Daarom is men ook geheel van deze manier van opnemen afgestapt. Er werd naar verlenging der speeltijd en naar kwaliteitsverbetering gestreefd. Door de beperkte middelen, die men toepaste bleef de kwaliteit daar ernstig onder lijden, met het gevolg dat men de pogingen tot kwaliteitsverbetering staakte. Er werden echter wel technische oplossingen gevonden en in de praktijk gebracht n.l. de automatische platenwisselaar en de tweeledige grammofoon (twee plateaux's twee pick-ups) zodat men daarmee ook al over langdurige opnamen kon beschikken. De techniek schrijdt echter voort en zodoende ontstonden de z.g. grammofoonfilms, waarbij de stomme film op het filmdoek geprojecteerd werd en waarnaast een grammofoonversterker met langdurige platen voor de bijpassende spraak en muziek zorgde. Ongeveer tien jaar geleden construeerde het Duitse uitvinderstrio: Engel, Jassolle en Vogt een film, waarop een geheele omroepuitzending van een opera, operette, enz., kon worden opgenomen en die dan later ter besparing van de kosten voor een originele uitzending voor de omroep werd afgedraaid. Toch moest de kwaliteit nog steeds het onderspit delfen voor de kwantiteit en zodoende

moest deze film weer plaats maken voor de platenwisselaar e.d. De gedachte van de „geconserveerde” opname bleef bij de technici hangen en wederom bracht hetzelfde trio een nieuwe film uit n.l. die van het gefotografeerde type en hierbij bereikten zij een kwaliteit, die aan de gestelde eisen voldeed. Zij produceerden films met een zeer smalle gefotografeerde strook, die bij het afspelen door een z.g. „lichthaan” in electrische stroompjes wordt omgezet en vervolgens aan de geluidversterker wordt toegevoegd. De weergave van dergelijke opnamen kan tot een geweldig hoog peil worden opgevoerd. De film laat zich plakken en knippen, zodat passages uitgeknipt kunnen worden of eventueel ingelast. Ondanks alles heeft deze film het nog niet ver kunnen brengen, want na een filmopname moet de film eerst een chemische bewerking ondergaan (n.l. ontwikkelen) zodat de operateur eerst na ettelijke uren te weten komt of zijn opname goed of slecht is uitgevallen en dit kost geld en tijd. Daarbij komt nog, dat het opname-materiaal naar verhouding tamelijk kostbaar is. Een voordeel weegt hier echter weer tegenop, want het aantal copieën, dat gemaakt kan worden, die in kwaliteit niet achteruitgaan, is onbegrensd. Een en dezelfde film kan vele malen zonder kwaliteitsverlies worden afgespeeld. Beweerd wordt, wat betreft de copieën, dat de 500ste copie nog nauwelijks van de originele te onderscheiden is. Men gebruikt deze film alleen, afgezien van de voor- en nadelen waar het uitsluitend op een uitmuntende kwaliteit aankomt. Het laatste woord is daarover nog niet gesproken.

Op het ogenblik is de techniek in deze richting ver gevorderd, maar daarentegen is het geenszins uitgesloten, dat de

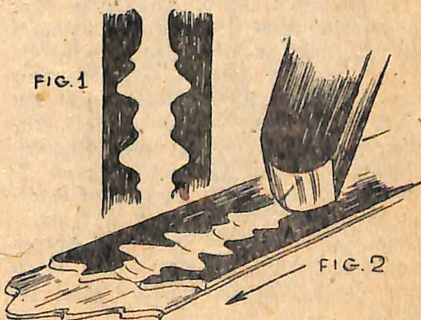
mogelijkheden, die zich bij het bestuderen hiervan voordoen, nog vele zijn, zodat ongetwijfeld verwacht mag worden, dat binnen afzienbare tijd een nieuwe vinding het daglicht zal aanschouwen, die wederom de hierboven beschreven systemen zal overtreffen. Men beweert, dat men in Amerika reeds in staat is een film te construeren, die alleen door een speciaal vervaardigde afspelapparaat, waarvan geheimhouding verzekerd is, ten gehore kan worden gebracht.

Na deze overgang van het zelfopnemen van grammofoonplaten, zal ik een korte, niet zozeer technische uiteenzetting geven van de verdere ontwikkeling van geluidsopname op de filmband en tevens een verklaring geven van verschillende systemen, welke hiervoor gebruikt worden.

Deze vooruitgang op dit gebied bestaat eigenlijk in hoofdzak uit 't zoeken naar goede middelen om een beeldfilm van een bijbehorend geluid te voorzien. In het beginstadium gebruikte men hiervoor dus gewone grammofoonplaten met een speelduur van ongeveer 20 min. hetgeen bereikt werd door de platen een grote diameter te geven en te laten roteren met een snelheid van $33\frac{1}{3}$ toer per min. Hieraan waren ontelbare moeilijkheden en bezwaren verbonden en al spoedig zocht men naar andere oplossingen door te trachten het geluid vast te leggen op de bijbehorende beeldstrook, waarin men dan ook in de loop der jaren alleszins is geslaagd en waarmee men bereikte, dat beeld en geluid volkomen synchroon liepen, wat wel het grootste probleem vormde bij gebruik van grammofoonplaten. Zelfs bleek het mogelijk de voordelen en de kwaliteit van een dergelijke opname dusdanig op te voeren, dat dit alles de grammofoonplaat verre overtrof. Het was dus geen wonder, dat men dit systeem met succes ging toepassen voor afzonderlijke geluidsopname. In het algemeen kan men nu zeggen, dat op de filmstrook, welke voor licht gevoelig is, een lichtstrook kan gefotografeerd worden, welke afhankelijk van de opgenomen geluidsregistraties kan slingeren op dezelfde manier als de groef van een grammofoonplaat. Om dit nu te bereiken kan men het „intensiteits-systeem” en het transversaal-systeem

toepassen. Voor afzonderlijke geluidsopname komt het laatste systeem het meest in aanmerking. Hoe verkrijgt men nu 'n geluidsopname op de filmband? Hiervoor is het noodzakelijk dat een lichtbundel op de filmstrook valt, welke onder invloed van de op te nemen frequenties smaller en breder wordt. Deze variërende lichtbundel of lichtstreep werd verkregen d.m.v. een constante lichtbron, welke via 'n lenzenstelsel licht werpt op 'n (onder invloed van het geluid bewegend) spiegeltje. Dit spiegeltje nu kaatst het aldus „bewegende geluid via een ander lenzenstelsel op de filmstrook terug. Zo'n lichtlijntje is meestal 10 à 15 micron breed. Het berekenen en vaststellen hiervan is niet zo eenvoudig en afhankelijk van het maximaal toelaatbare vervormingspercentage, filmmateriaal enz. Dit doet hier echter niets ter zake. Het intensiteitssysteem werkt weer anders. Hierbij maakt men de filmstrook in de breedte, ook weer onder invloed van de geluidsfrequenties, meer of minder doorschijnend. Dit geschiedt o.a. door het smaller en breder worden van de lichtlijn. Dit komt in het kort hierop neer, dat men het licht van 'n constante lichtbaan via 'n condensorlens door 'n lichtventiel stuurt. Dit ventiel staat weer onder invloed van de geluidsfrequentie, en bestaat uit twee strak gespannen bandjes van duraluminium met een onderlinge afstand van ± 13 micron. Wanneer men dus gaat moduleren gaat deze afstand ook variëren met als gevolg, dat de lichtbundel evenredig hiermee ook smaller en breder wordt.

(Fig. 1) Wordt vervolgd

Amateur-zendvergunning

Menig militair zal in een trieste bui wel eens de verzuchting geslaakt hebben: „Wat heb ik nu aan die dienst. Aan alles, wat ik hier leer, heb ik niets, wanneer ik weer in de burgermaatschappij terug ben.” Over de juistheid van dergelijke beweringen wil ik het nu niet hebben. Maar wel kunnen we vaststellen, dat er voor ons, verbindingsmensen, in dienst wel degelijk iets te leren valt, dat ons later van pas kan komen, al was het alleen maar als hobby. En dit laatste wilde ik nu juist eens nader bekijken.

Het verbindingspersoneel bestaat voor een groot deel uit radio-telegrafisten en radio-monteurs. Deze beide categorieën hebben vrijwel uitsluitend met radiotoestellen te maken en het is heel begrijpelijk, dat zelfs degenen, die voor hun diensttijd weinig of niets van radio afwisten, zich nu hiervoor gaan interesseren.

Natuurlijk zijn er ook, die totaal niets voor techniek voelen en het mooie van de radio nooit leren inzien. Maar wie het bedienen en repareren van een radiotoestel niet louter als dienst beschouwt, hem wil ik de raad geven: benut de kennis, die je nu opdoet, gooi er nog een schepje bovenop, al denk je ook, dat je het nu al zo druk hebt, zorg, dat je in je diensttijd reeds iets bereikt, waar je later in het burgerleven nog wat aan hebt: de amateurzendvergunning.

Bij het lezen van de artikeltjes over radio-amateurisme in vorige nummers van „de Spin” zal menigeen er niet bij hebben gedacht, dat dat alles ook voor hem bereikbaar is. En toch is dit het geval. De Veron heeft n.l. een schriftelijke cursus, die opleidt voor de zendvergunning. Deze cursus bestaat uit 30 lessen in radio-techniek en is voor iedereen te volgen. Het opnemen van morse en het seinen zal men natuurlijk moeten leren met behulp van een ander. Doch dit is bij de Verbindingsdienst geen bezwaar.

Bij het behalen van de amateur-zendvergunning hebben de verbindingsmensen een grote voorsprong op anderen, want een morse-snelheid van acht woorden per minuut is voor telegrafisten een peuleschilletje, terwijl de radio-monteurs met de techniek weer weinig moeite zullen hebben.

Maar ook de lezers (en lezeressen!), die niet tot deze twee groepen behoren, kunnen genoemde cursus volgen, al zullen zij uit de aard der zaak iets meer te leren hebben.

Nadere inlichtingen over deze cursus kunt U krijgen bij elke plaatselijke afdeling van de Veron. De Redactie is gaarne bereid om hierbij eventueel haar medewerking te verlenen.

Indien U werkelijk interesse hebt voor radio-techniek, grijp dan deze kans aan. U zult er nooit spijt van hebben.

Degenen, die in de komende wintermaanden hun vrije uren willen besteden door het volgen van de cursus voor zendamateur, hun wens ik dan succes toe bij hun studie en bij het examen, dat tenslotte de zendvergunning moet opleveren.

PAOPY.

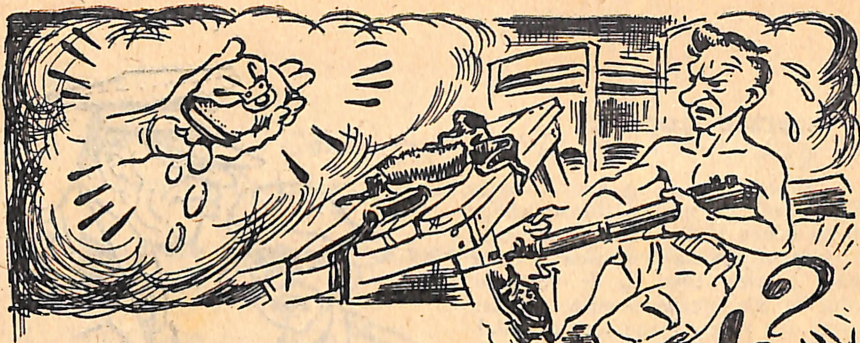
Verbindingsdienst

Tijdens een les in „berichtenkantoor” moest Jansen zeggen, welk verbindingsmiddel hem het beste leek.

— „Het beste,” zei Jansen, „dat hebben wij niet.”

— „Wat zou dat dan zijn?” vroeg de instructeur.

— „Een kruising tussen een papegaai en een postduif. Dan konden we alle berichten mondeling overbrengen.”

De Kok-geweermaker

Er was eens een man, die geen stenen hiew uit de rots, maar de dag begon met de dagelijkse schoonmaak van zijn geweer. En als hij zo gebogen zat over zijn olieflesje en smeerlap, zag hij elke morgen weer het vizioen van een dikke portemonnaie in de palm van zijn vet-tige hand. En tevreden was hij niet.

„Ach”, steunde hij dan, „mocht ik eens rijk zijn”.

En er kwam een engel uit de hemel, die zei: „Gij zijt gelijk gij gezegd hebt”. En hij werd korporaal en had veel schuld en hij zag de aardige meisjes aan het strand, hun glimlaches schenkend aan de broze burgermannetjes. Waarom hem zo'n lachje niet gegund? En daar hij filosofisch was aangelegd, kon hij berekenen, dat er een Regering bestaat, die ook baas is over alle meisjes. En hij bekeek meewarig de getandpastade strepen op zijn mouw. En tevreden was hij niet. (Mocht mijn verhaal soms wat een-tonig worden)

Zacht prevelde hij de stille wens Minister te zijn.

En er kwam een engel uit de hemel, die zei: „Gij zijt gelijk gij gezegd hebt”.

En hij was minister en hij hield grote redevoeringen voor damesgezelschappen, dronk coca-cola (hiervoor wordt niet betaald) en zag door zijn bierglas, dat het volk hem boos aankeek. En daar het volk nu eenmaal sterker is dan één minister, be kroop hem de stille angst en verlangde hij naar een rustig bestaan. Want tevreden was hij niet.

„Mocht ik eens burger zijn”, zei hij op zekere dag tegen zijn spiegelbeeld in zijn scheerkist.

En er kwam een engel uit de hemel, die zei: „Gij zijt gelijk Gij gezegd hebt”.

En hij was burger en viel in de dienstplicht en tevreden was hij niet en . . .

HET

eerste contact

Zo staat de nieuwe dienstplichtige daar nu tussen al die andere jongens. In een gang of wachtkamer, waar toch te weinig stoelen zijn. In de volgorde, waarin ze zijn binnengekomen, verlaten ze twee aan twee de wachtruimte. „Vollgende twee”, wordt er geroepen. Ja, nu is hij er ook bij. Tweede deur van links, weet hij. Binnen zonder kloppen, twee bureaux, waaraan twee mannen in uniform met de rug naar hem toe zitten. Tot een van de bureaux genaderd blijft hij stil staan, totdat de man (drie strepen zal wel een sergeant zijn) zijn hand uitsteekt, waarin hij automatisch zijn oproepkaart legt. De man zegt nog niets, schrijft wat op en geeft hem een ander papier terug: „Boven, eerste deur links”.

Wat is dat nu? Moet hij nu alweer ergens anders naar toe? Die man weet nog niets van hem dan zijn naam, zei geen goeden dag, geen alstublieft. En meer behoef je toch niet te doen, want reeds komt een andere jongen binnen. Een kwade bui kan het ook niet zijn, want nu hij wordt opgebeld, is hij door de telefoon heel wat vriendelijker. 't Is vreemd.

Trap op, eerste deur links. Weer zo'n mijnheer, nu in een lange witte jas, die zijn hand uitsteekt en weg is het papier. Als hij nu slim was geweest had hij even kunnen kijken wat er op stond, maar daar denk je zo gauw niet aan. Hij kleedt zich uit en loopt van de ene witte mijnheer naar de andere. „Ja”, zeggen die telkens en dat betekent dan: Jij doorlopen, de volgende kan komen.

Als hij thuiskomt vertelt hij zo van alles wat aan zijn vader en moeder. „Echt militair”, zegt zijn broer. Hij ziet hem opeens aan: was dat nu echt militair? „O”, zegt hij dan, „dat ken ik natuurlijk nog niet.”

JOOP.

Toen en nu

Kapitein (die een klacht heeft aanhoord over het brood en het na keuring zo slecht nog niet vindt):

— „Tijdens dt bezetting zou je heel tevreden zijn geweest met dit brood.”

Pietersen: „Jawel, kapitein, maar toen was het nog vers.”

Vaak worden er op soldatenkamers moppen verteld. Ieder lacht er om, als het tenminste een goede mop is. Maar wat is er een paar uur later nog van blijven hangen? Schrijf daarom zulke moppen eens op en stuur ze naar „de Spin”. Voor goede humor houden wij ons gaarne aanbevolen.

Wist U....

dat er op 23 October a.s. voor de School Verbinding-troepen in Den Haag een Cabaret-avond gegeven wordt,

dat deze gehouden zal worden in de grote zaal van de Dierentuin,

dat er Bal is tot 2 uur

dat aan deze avond medewerking wordt verleend door bekende beroepsartisten en

dat een en ander er op wijst, dat het een denderende avond zal worden?

„Ik snap gewoon niet, waar
dat nu aan kan liggen,
sergeant!”

PUZZLE-RUBRIEK.

Uit de volgende woorden is een gezegde van 50 letters te vormen, dat vooral voor radio-mensen van groot belang is.

34 3 48 10 43 49 8 15

55 19 4 16 40 6 9 37 44 13

30 18 42 24 29 45 14

50 7 39 2 27 16 17 31 38 43 11

20 47 33 6

25 21 12 41 2 36 46 39 32 28 35

1 26 22 41 28

gedeeltelijk

poolster

soort broodje

zwarte kunst

behuizing

gemalen haver

planter

Hier komt een gecodeerd bericht, waarvan de ontcijfering verkregen wordt door in elke groep twee letters om te wisselen. Het bericht in klare taal is iets, waar de redactie over mee kan praten.

IERED

EVBRE

INNID

GSNAM

LETSE

DEIPS

NAHSL

YKNA

VETLAP J.

Sergeant van de week,
die de vloer smerig vindt,
tot de kamerwacht:

- „Veeg je wel eens
onder de bedden?”

Kamerwacht: „Natuur-
lijk, sergeant, ik veeg
altijd alles onder de
bedden.”

VOOR DE JONGENS IN INDIË.

Onze oproep: „Nog meer SPINNEN naar Indië” heeft een grote weerklank gevonden. Veel ouders hebben hun jongens op ons blad geabonneerd, zodat deze nu elke maand een nummer krijgen toegezonden. Wat ons bijzonder heeft getroffen, is, dat ook diegenen die om een of andere reden hier in Nederland zijn gebleven hun kameraden waarmee zij in dienst kennis hebben gemaakt niet zijn vergeten en van hun soldij een abonnement bekostigen voor een vriend overzee. Daarom: voor wie deze daad van naastenliefde nog niet stelde nogmaals: NOG MEER SPINNEN NAAR INDIË.

Ondergetekende

.....
.....
.....

geeft hierbij op als abonné op „De Spin”:

naam

rang

legerno.

.....
.....
.....
.....

(volledig adres van een jongen in Indië)

Ondergetekende stort 3 gulden op giro 411404 t.r.v.

Maandblad „De Spin”

Nieuwe Alexander kazerne

's-Gravenhage.

Bovenstaande ingevuld als brief opsturen naar

Administratie Maandblad „De Spin’

Nieuwe Alexander kazerne

's-Gravenhage.

Voor de verzending van dit jaarabonnement zorgen wij.

